

Slavnostní společné prohlášení předsedů vlád České republiky a Slovenské republiky

dne 3. dubna 2023 v Trenčíně

V návaznosti na 7. společné zasedání vlád, které se uskutečnilo v roce 2019, se po téměř tříleté přestávce způsobené globální pandemií sešly vlády České republiky (dále jen „ČR“) a Slovenské republiky (dále jen „SR“) v užším formátu na 8. společném zasedání dne 3. dubna 2023 v Trenčíně.

Slavnostní jednání se uskutečnilo v roce významného 30. výročí samostatnosti ČR a SR a připomnělo tři dekády úzké a příkladné spolupráce dvou zemí, které v minulosti tvořily jeden stát. Při této příležitosti vlády vyzdvihly přetrvávající blízkost obou národů, která se rozdělením společné republiky nevytratila. Naopak díky překonávání stejných strategických milníků v podobě vstupu obou zemí do EU a NATO či hledání odpovědí na často totožné problémy a výzvy má dnes tato blízkost novou kvalitu.

Příkladů úspěšné spolupráce je dnes mnoho. Narůstá obchodní výměna a posilujeme přeshraniční spolupráci. Díky programu Interreg mají příhraniční regiony lepší podmínky pro společné rozvíjení kultury a cestovního ruchu či užší spolupráci v oblasti životního prostředí a vzdělávání. Spolupráci ve vědě dnes považujeme za samozřejmost a v oblasti výzkumu a inovací ji nadále chceme co nejvíce prohlubovat.

Naše země také pojí silná průmyslová základna. Do dalších let je potřeba společná podpora transformace našich hospodářství investováním do inovací, lidského kapitálu a vývoje zelených technologií. Vytvoříme tak předpoklady pro udržitelný a sociálně spravedlivý hospodářský růst.

Zásadní zůstává otázka posilování energetické bezpečnosti, kde se nám postupnou diverzifikací přepravních tras i samotných zdrojů daří výrazně snižovat závislost na ruských energetických dodávkách. Skrze mezinárodní spolupráci sdílíme i zkušenosti s využíváním obnovitelných zdrojů a rozvoje jaderné energie. Obě země dlouhodobě pojí stejný postoj k jádru, které považujeme za významnou součást energetického mixu, a to i s ohledem na závazek dosáhnout uhlíkové neutrality do roku 2050. Společně se nám podařilo prosadit zařazení jádra mezi udržitelné zdroje energie na úrovni EU, což je klíčové pro budoucí strategické investice v této oblasti. Bude však zásadní, aby v rámci vznikajících návrhů bylo jádro vnímané jako podporovaná technologie.

V minulém roce se výrazně zintenzivnila spolupráce v obraně a bezpečnosti, což vytváří předpoklady prohlubování společných strategických projektů v obranném průmyslu. Víceré mimořádné události v posledních letech, včetně pandemie COVID-19 a živelných pohrom, potvrdily, že jsme vždy ochotní si vzájemně pomáhat.

Od února loňského roku, kdy Ruská federace bezdůvodně a agresivně napadla Ukrajinu, nás nečekaně pojí i nevyhnutelnost čelit vážnému narušení evropské bezpečnosti. V této souvislosti se vlády ČR a SR shodly na potřebě pokračování humanitární, ekonomické, politické a v neposlední řadě vojenské pomoci Ukrajině.

Důležitým faktorem je také pokračování v cíleném tlaku na Ruskou federaci v podobě důkladného dodržování sankcí ze strany EU a jejich partnerů, bránění jejich obcházení a vytváření mechanismů pro vyvozování zodpovědnosti za zločiny spojené s touto agresí. Udržení jednoty EU a NATO je nezbytným předpokladem pro posílení obrany a přežití napadené země, další odstrašení agresora a dosažení spravedlivého a udržitelného míru.

Hrubá agrese vůči Ukrajině upoutala pozornost také na hodnoty, za které jsme sami v minulosti bojovali, a připomněla, že nejsou samozřejmostí. I když válka negativně ovlivňuje kvalitu života našich občanů, je v našem životním zájmu pokračovat v obraně klíčových hodnot jako svoboda, demokracie, lidská práva nebo spravedlnost.

Pod vlivem hybridního působení Ruské federace jsou podkopávány právě základy demokracie a právního státu a je ohrožována vnitřní soudržnost a společenský smír. Proto se musíme zaměřit na hledání způsobů efektivnější kooperace v oblasti čelění hybridním hrozbám, především informačně-manipulativnímu působení, ale i kybernetickým útokům a různým formám zastrašování. Společným

úsilím chtějí ČR a SR přispět k udržení stability a podpoře prosperity nejen v našich zemích, ale i na evropské půdě a v širším společenství demokratických zemí.

Petr Fiala
předseda vlády České republiky

Eduard Heger
předseda vlády Slovenské republiky